

На основу члана 43. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду" број 201/18), а у складу са чланом 35. Правилника о докторским студијама на Универзитету у Београду, Сенат Универзитета у Београду, на седници одржаној 20. јуна 2018. године, доноси

**ПРАВИЛНИК
О ПОСТУПКУ ПРОВЕРЕ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКИХ ДИСЕРТАЦИЈА
КОЈЕ СЕ БРАНЕ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ**

Члан 1.

Овим правилником уређује се поступак електронске провере обима и садржине подударача текста одређене докторске дисертације са текстовима који су доступни за поређење уз помоћ специјализованог софтвера који је обезбедио Универзитет у Београду (даље: Универзитет).

Поступак из става 1 овог члана је обавезна фаза у припреми докторске дисертације за одбрану и претходи сачињавању извештаја о подобности дисертације за одбрану.

Члан 2.

Универзитетска библиотека Светозар Марковић (даље: Универзитетска библиотека) оснива електронску архиву докторских дисертација Универзитета, које се подвргавају провери (даље: електронска архива). Будући да су докторске дисертације необјављена ауторска дела, електронска архива се налази у бази података која није доступна за претраживање и индексирање помоћу интернет претраживача.

Универзитетска библиотека снабдева све факултете у саставу Универзитета, као и менторе докторских дисертација које се подвргавају провери корисничким креденцијалима за приступ електронској архиви ради спровођења радњи уређених овим правилником.

Универзитетска библиотека обезбеђује стручно обављање послова који су јој поверени овим правилником.

Члан 3.

По завршеној изради докторске дисертације докторанд предаје исту у електронском облику (PDF формат одговарајућих техничких карактеристика) надлежној служби одговарајућег факултета у саставу Универзитета (даље: надлежна служба факултета).

Приликом пријема докторске дисертације надлежна служба факултета проверава да ли је иста предата у одговарајућем формату.

Члан 4.

Надлежна служба факултета у року од два радна дана од пријема докторске дисертације депонује исту у електронску архиву Универзитетске библиотеке. Том приликом надлежна служба факултета уноси у електронски образац следеће податке:

- презиме и име докторанда,
- наслов докторске дисертације,
- презиме, име и адресу електронске поште ментора.

Приликом депоновања докторске дисертације, Универзитетска библиотека бележи и трајно похрањује у електронском облику:

- датум депоновања докторске дисертације,
- назив факултета са којег је докторска дисертација депонована,
- презиме, име и адресу електронске поште особе из надлежне службе факултета, која је депоновала дисертацију.

Члан 5.

Универзитетска библиотека испитује техничку подобност (дигиталну читљивост) докторске дисертације да буде подвргнута поступку провере из члана 1. став 1. овог правилника.

Ако установи да дисертација није технички подобна за проверу, Универзитетска библиотека се обраћа надлежној служби факултета да обезбеди од докторанда електронску верзију дисертације која је технички подобна за проверу. У том случају, Универзитетска библиотека као датум депоновања докторске дисертације из члана 4. став 2. овог правилника уписује датум депоновања оне верзије дисертације, која је технички подобна за проверу.

Члан 6.

Провера докторске дисертације врши се уз помоћ специјализованог софтвера за утврђивање свих делова текста дисертације, који се подударају са текстовима који су том софтверу доступни за обраду.

По завршетку провере, софтвер креира два електронска документа:

- потпуни извештај који се састоји од докторске дисертације са означеним местима подударања, као и са изворима из којих подударања потичу и
- сумарни извештај који садржи обим подударања и основне податке о резултатима провере, који није дужи од две странице у PDF формату.

Право Универзитетске библиотеке на коришћење софтвера из става 1. овог члана обезбеђује Универзитет.

Члан 7.

Универзитетска библиотека упућује електронском поштом поруку ментору, која садржи:

- обавештење да је провера докторске дисертације извршена,
- сумарни извештај о провери,
- кориснички креденцијал за приступ потпуном извештају,
- позив да у року од 15 дана изврши оцену извештаја о провери докторске дисертације,
- електронски образац у којем ће ментор изнети своју оцену извештаја о провери докторске дисертације.

Члан 8.

Ментор је дужан да упозна остале чланове комисије за писање извештаја о подобности докторске дисертације за одбрану са сумарним извештајем, као и да им на њихов захтев уступи корисничке креденцијале за приступ потпуном извештају из члана 7. овог правилника.

Менторова оцена извештаја о провери докторске дисертације мора на завршетку садржати исказ:

- извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити (позитивна оцена), или
- извештај указује да дисертација има мањкавости у погледу оригиналности, те није могуће наставити прописани поступак за њену одбрану (негативна оцена).

Своју оцену извештаја о провери докторске дисертације ментор доставља у папирном облику, са својим потписом и датумом, надлежној служби факултета. Ако је оцена позитивна, служба факултета тај документ прикључује докторској дисертацији спремној за одбрану. Ако је оцена негативна, служба факултета тај документ прикључује документацији уз докторску дисертацију чији поступак за одбрану је заустављен.

Негативна оцена зауставља поступак за одбрану докторске дисертације све док се утврђене мањкавости у сарадњи са ментором не отклоне и док ментор, на основу поновљеног поступка провере дисертације, не донесе позитивну оцену у складу са овим правилником.

Члан 9.

Приликом давања оцене извештаја о провери докторске дисертације ментор и чланови комисије морају водити рачуна о следећем:

- циљ провере је да се утврди да ли и у којој мери је дисертација оригинална, тј. да ли представља резултат рада докторанда, и да ли и у којој мери су поштована академска правила цитирања, навођења извора и сл.;
- извештај о провери докторске дисертације представља само индикацију о њеној оригиналности;
- податак о количини подударања текста, сам за себе, није довољан да оправда сумњу у оригиналност дисертације;
- одређена количина подударања текста је нужна, као последица цитата, личних имена, библиографских података о коришћеној литератури, тзв. општих места и података, као и претходно публикованих резултата докторандових истраживања, који су проистекли из његове дисертације;
- оцена извештаја о провери докторске дисертације мора се заснивати на укупности релевантних критеријума, као што су количина подударања, повезаност, смисао и значај делова текста код којих је утврђено подударање;
- провера докторске дисертације, прописана овим правилником, не искључује примену других метода провере њене оригиналности.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Гласнику Универзитета у Београду", а почиње да се примењује од 1. октобра 2018. године.

Универзитетска библиотека и факултети у саставу Универзитета дужни су да до 1. октобра 2018. године предузму све неопходне мере за почетак примене овог правилника.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Р е к т о р

Академик Владимир Бумбаширевић